A kamara táviratban fordult a pénzügyminiszterhez a horribilis kereseti adók revíziója elrendeléseért.

A pénzügyigazgatóság azt hiszi, hogy a szegedi kisegzisztenciák megkeresik a bankjegyállomány egyharmadát . . .

Szeged, szeptember 22. *(Saját tudósitónktól.)* Nem egyszer számolt be már arról a *Szeged*, hogy a legutolsó napokban nemcsak a kereskedelmi és ipari érdekeltség körébe tartozókra, de a szellemi foglalkozásuakra: az ügyvédekre, orvosokra és mérnökökre is *olyan horribilis és szinte fantasztikus összegü kereseti adókat vetettek ki, amelyek nemcsak minden emberi számitást mulnak fölül, amelyek nemcsak a valóságos kereseteket haladják tul, — hanem valósággal vagyonelkobzásokkal volnának egyenlők.* Egészen kis egzisztenciákra olyan keresetet állapitottak meg, amelyek a legnagyobb szegedi jövedelmeket is meghaladnák. Ezek a szemmel látható brutális igazságtalanságok most a kereskedelmi és iparkamarát is erélyes lépésekre birták.

A kereskedelmi és iparkamara — mint a *Szeged* munkatársa értesül — hétfőn délelőtt először is eljárt azoknál a hatóságoknál, amelyek a kivetést eszközölték és érdeklődött a lehetetlen, vagyonokat eltipró kivetések módja, körülményei és bizonyos számadatok iránt. Elsősorban megállapitották azt, hogy az elmult évben mindössze *egymilliárd papirkorondt* vetettek ki, mig ezzel szemben *a kivetések összege az idén egymillióhatszázezer aranykorona, ami huszonhétmilliárd papirkorondnak felel meg.*

Ez a hihetetlen összegü kivetés annyit jelent, hogy *ebben az esztendőben a szegedi kisegzisztenciák ötszáznegyvenmilliárdot keresnének, — ami nem tesz ki kevesebbet, mint az egész magyar bankjegyállomány egy harmadrészét...* Elképzelhető ezekből a számokból, hogy milyen alapos adatok alapján vetették ki Szegeden a kereseti adókat, hiszen már az első látásra is látszik, hogy a szegedi kisegzisztenciák ebben az esztendőben nem kereshetik meg egész Magyarország bankjegyállományának egyharmadrészét.

A kamarában ezután még a délelőtt folyamán értekezletet tartottak, amelyen résztvett az ipartestület képviseletében *Körmendy* Mátyás, a kamara képviseletében *Wimmer* Fülöp és dr. *Tonelli* Sándor, a kereskedők szövetségének képviseletében *Vértes* Miksa, valamint dr. *Bodnár* Géza ügyvéd, aki ebben az ügyben, mint ismeretes, interpellál a szerdai közgyülésen. Az értekezleten elsősorban megállapitották, hogy *a pénzügyminiszter három esetben, Veszprém, Ujpest és Pesterzsébet hasonló esetében elrendelte, hogy a rendes felszólamlási eljárás előtt az igazságtalan kereseti adókivetéseket vegyék revizió alá.* Az értekezlet ezután elhatározta, hogy a többi érdekképviseletek nevében is azonnal *táviratot intéz a miniszterhez a revizió elrendelése ügyében.* A távirat szószerint a következő:

Pénzügyminiszter Budapest. Kereseti adóban Szegeden *egymillióhatszázezer* aranykorona, vagyis *huszonhétmilliárd* vettetett ki *a tavalyi egymilliárd* végösszeggel szemben. Állami kötelezettségekkel tulterhelt érdekeltségünk nevében felszólalunk legnagyobb pangás idején, *vallomások mellőzésével eszközölt, keresetet, sőt vagyont meghaladó horribilis kivetés ellen.* Kérjük felszólamlási eljárás előtt érdekképviseletek bevonásával tarthatatlan kivetések *revíziójának elrendelését* és érdekeltségünk *távirati megnyugtatását.* Összes érdekképviseletek nevében *kereskedelmi és iparkamara.*

Az értekezlet után egyébként *Wimmer* Fülöp elnök és dr. *Tonelli* Sándor főtitkár átmentek a polgármesterhez. Hangsulyozták, hogy a városnak saját pénztára szempontjából érdeke, hogy az adóból mennél több folyjon be, *mégis a városnak nem lehet célja, hogy saját polgárait vagyonilag teljesen megnyomoritsa.* Kérték ezután, hogy a pénzügyminiszterhez intézendő táviratot irja ő is alá. Dr. *Somogyi* Szilveszter ezt az aláirást azzal háritotta el magától, hogy ő, mint a város feje, nem irhatja alá egy érdekképviselet táviratát. A polgármester azonban azt a tanácsot adta, hogy *az érdekeltek a rendes felszólamlási eljárás folyamán kiséreljék meg a reviziót.*

Mint a *Szeged* munkatársa értesül, a *kereskedők szövetsége*, valamint az *ipartestület* vasárnap délelőtt 10 órakor a Tisza helyiségében, rossz idő esetében pedig a nagyteremben *tiltakozó monstregyülést tart.* Ha pedig a kamara táviratára történne intézkedés, ugy *küldöttség fog menni a pénzügyminiszterhez a revizió elrendelése céljából.* Az ipartestület pedig ezt megelőzően csütörtökön este előkészitő nagygyülést tart.

A *Szeged* már vasárnapi számában jelentette, hogy dr. *Bodnár* Géza a szerdai közgyülésen inditványt fog benyujtani, amelyben határozott formában kérni fogja a közgyülést, hogy *a pénzügyi bizottság vizsgálja felül az igazságnak megfelelően a horribilis kivetéseket, — másodsorban pedig mondja ki a közgyülés, hogy a kivetéseket ezentul nem kerületenkint, hanem szakmánkint állapitsák meg.* Ezzel kapcsolatban a törvényhatóság kereskedő, iparos és értelmiségi tagjai elhatározták, hogy *a szerdai közgyülésen teljes számban részt fognak venni.* A jelek szerint a *vasárnapi monstregyülés* is hatalmasnak igérkezik. Ezektől az erélyes mozgalmaktól azonban függetlenül *az érdekeltek adják be felszólamlásaikat a pénzügyigazgatósághoz*, hogy a horribilis követelések megváltoztatása érdekében mindenképen fedezve, illetve biztositva legyenek.

Létesitsen a város müvésztelepet Ujszegeden.

Pap Róbert inditványa a szeptemberi közgyülésre.

Szeged, szeptember 22. *(Saját tudósitónktól.)* Régi óhaj már Szegeden, hogy a város hatósága ne csak szóval, hanem kézzelfogható cselekedetekkel is tegyen tanubizonyságot a magyar müvészet támogatásáról és szeretetéről. Évek óta beszélnek már arról, hogy jó lenne, ha Szegeden is lenne müvésztelep, azonban ez a kivánság hiu óhaj marad, a legkomolyabb törekvések is hajótörést szenvedtek a közigazgatás ősi közömbösségén.

A törvényhatósági bizottság egyik tagja, dr. *Pap* Róbert most ismét kisérletet tesz, hogy ráirányitsa erre a fontos kulturkérdésre az arra illetékesek figyelmét. A szeptemberi közgyülésre inditványt jegyzett be, inditványozza, hogy határozza el a város közgyülése, „hogy a városi mérnökség által müvészek bevonása mellett kijelölendő városi területen, Ujszegeden müvésztelepet létesit és müteremből, 2—2 lakószobából és mellékhelyiségekből álló két stilszerü müvészházat már most felépit".

Dr. *Pap* Róbert részletesen meg is indokolja inditványát. Elmondja, hogy a város a két uj bérpalota épitésére költendő milliárdok mellett erre a célra könnyü szerrel áldozhat két-háromszázmilliót.

„Nem lehet, nem szabad szem elől vesztenünk — mondja Pap Róbert —, hogy városunk nemcsak lakosságának számával, hanem vagyoni ereje szerint is az ország második városa, amelynek sok egyéb téren, de különösen a müvészetek fejlesztése, a kultura előmozditása terén bár sulyos, de *meg nem tagadható kötelezettségei vannak.* Kétségtelen, hogy városunk helyt is áll ezekért, amikor az egyetemért, az iskolákért szinte erőn fölüli áldozatot hoz. Ezek a tudományos müvelődést szolgálják. A müvészetekért azonban ebben a városban a szinház támogatásán kivül az utolsó évtizedben a háboru és a nehéz gazdasági viszonyok folytán *semmi sem történt*, mert azt, hogy a város képeket és szobrokat *ajándékképen* elfogad, áldozatnak aligha tekinthetjük. Országos hirü szegedi festőmüvészeink, szobrászaink vannak, akik nem találnak otthont ebben a városban, mert nem tudnak müteremhez jutni, ahol megfelelően dolgozhatnának. Pedig Szeged itt a magyar Alföld szivében nagyszerü motivumokkal szolgálhatna itt dolgozó müvészeknek."

Ezután hivatkozik Szolnok, Kecskemét és Nagybánya müvésztelepei, illetve müvésziskoláira és reméli, hogy *Szeged város is segitségére siet a nehéz időket élő magyar képzőmüvészeknek azzal, hogy részükre, müvészetük gyakorlásához, megfelelő otthont biztosit.*"

Jön! Jön!

A BÁLNA

Orion világattrakció!

Az általános kereseti adó kivetése

A városi adóhivatal a napokban kezdte meg az 1924. évi általános kereseti adó kivetéséről szóló fizetési meghagyások kézbesitését és ezek a fizetési meghagyások általános felzudulást idéztek elő az iparosok és kereskedők között. Az általános kereseti adót tudvalévőleg már aranykoronában vetik ki az idén és ez már magában véve sulyos terhet jelent az adózókra, mert amig a tavalyi jövedelmet 3500 koronás átszámitási kulcs alkalmazásával számitják át aranykoronára, addig az aranykoronában kivetett adót már 17.000 koronás szorzószám mellett kell befizetni. Az átszámitási kulcsoknak ez a különbözősége, önmagában körülbelül ötszörösére emeli az adóterhet, amit a mai rossz gazdasági viszonyok mellett igazán csak a legnagyobb erőfeszitéssel lehet elviselni.

Az idei adókivetés előmunkálatai természetesen olyan időben történtek, amikor az aranykorona alapon való adózás kérdése még nem volt szabályozva és igy a koronaromlással szemben azt a régi módszert alkalmazták az összeiró bizottságok, hogy az adóalapokat magasabb összegre becsülték fel. Ennek az eljárásnak ugyan nem volt törvényes alapja a multban sem, de legalább indokolható volt azzal, hogy az adózó tulajdonképpen semmiféle hátrányt sem szenved azzal, hogy az adóalapot a valóságos jövedelemnél magasabb összegben állapitották meg, mert hiszen az adót ugyis vásárló erejü pénzben fizeti ki. Az aranykorona alapon való adózás rendszere azonban megszüntette ezt az állapotot és a kincstár nem károsodhatik a korona vásárló erejének romlása miatt, mert amilyen mértékben csökkent a korona vásárló ereje, ugyanolyan mértékben emelkedik az aranykorona ellenértéke is.

Az adókivető hatóságok azonban ugylátszik, nem gondoltak arra, hogy minden 1000 aranykorona adó fejében 17 millió papirkoronát kell fizetni és a papirkorona alapra való adófizetéshez szabott *magas adóalapokat továbbra is meghagyták* és azokat egyszerüen átszámitották aranykoronára. Természetes, hogy ez az eljárás hihetetlenül magas adóösszegeket eredményezett, amely adóösszegek sok esetben az adózó egész évi jövedelmét meghaladják és amelyek teljesen érthetővé teszik azt a nagyfoku elkeseredést, amit az általános kereseti adó kivetése az iparosok és kereskedők között előidézett.

Ha végig tekintünk az idei kereseti adó kivetésen, ugy azt kell hinnünk, hogy az iparosok és kereskedők ma többet keresnek aranyban, mint a békében, mert amig békében ritkaság volt, ha valakire 1000 korona adót vetettek ki, addig ma a 1000 aranykorona adó épen nem ritkaság, sőt igen nagy azoknak a száma, akikre 3000—5000 aranykorona adót vetettek ki. Ezek természetesen abban biznak, hogy az adófelszólamlási bizottság majd korrigálni fogja ezeket a tulzásokat. A mult tapasztalatai alapján ez a bizalom csak bizonyos mértékig jogosult és igy mindenkinek a legszélesebb mederben bizonyitania kell az összes rendelkezésre álló eszközökkel a kivetés adatainak alaptalanságát. Nem elegendő egyszerüen tagadni az adóalap összegét, vagy az adó nagysága miatt panaszkodni, hanem *bizonyitékokat* kell felajánlani.

Véleményem szerint a pontosan vezetett könyvek teszik a felebbezésnél a legjobb szolgálatot, mert amennyiben a könyvek vezetése megbizható, ugy a törvény értelmében a könyvvizsgálat eredményét *kell* a határozat meghozatalánál alapul venni. A könyvek megbizhatóságát könyvszakértő utján lehet megállapitani és a határozatban részletesen indokolni kell azt, hogy a könyvek vezetése miért nem tekinthető megbizhatónak. Igen becses bizonyitási eszköz továbbá a felebbezés során a forgalmi adókönyv, mert ennek vezetése állandó ellenőrzés alatt áll és igy a bruttó bevétel igazolásánál csak abban az esetben lehet figyelmen kivül hagyni, ha az adózó terhére adócsalást állapitottak meg.

Érdekes különben, hogy az adókivetési eljárás során egyáltalán nem érdeklődtek az illetékes hatóságok a könyvek tartalma iránt. Igy történhetett meg, hogy igen sok esetben nagyobb tiszta jövedelmet állapitottak meg a bruttó bevétel összegénél is. A könyvek tartalmának ilyen nagyfoku negligálása mellett egészen jogos az a kérdés, hogy miért kell azokat egyáltalán vezetni és miért büntetik olyan szigoruan azt, aki a könyveket nem pontosan vezeti? Hiszen az adókivetésnél rá sem hederitettek ezekre a könyvekre. Mi szükség van az óriási költséggel fentartott ellenőrző apparátusra, ha a százféle jogcimen ellenőrzött könyvek tartalma végtelenül fontos, amikor az adózó *ellen* kell felhasználni, de értéktelen feljegyzéssé minősül, mihelyt az adózó a *saját érdekében* hivatkozik azokra. Ezt a gyakorlatot meg kell akadályozni és ennek egyedüli módja, ha az adózók igénybeveszik mindazt a jogvédelmet, amit a törvény részükre biztosit.

Dr. Szekerke Lajos.